



DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

C. i K. ZARZĄDU WOJSKOWEGO W POLSCE.

Część XX.

Wydana w Lublinie i rozesłana
2. października 1917 r.

TREŚĆ: (83). **Część urzędowa:** 83. Rozporządzenie, dotyczące Instytutu Naukowego gospodarstwa wiejskiego w Puławach.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

83.

Rozporządzenie z dnia 26-go września 1917 r., dotyczące Instytutu Naukowego gospodarstwa wiejskiego w Puławach.

Na podstawie upoważnienia Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości, udzielonego z mocy Najwyższego Dowództwa naczelnego, zarządza się dla obszarów Polski, pozostających pod austriacko-węgierskim Zarządem wojskowym, co następuje:

Art. I.

Instytut Naukowy gospodarstwa wiejskiego w Puławach jest zakładem krajowym, utrzymywanym z dodacyi, pochodzących ze środków publicznych i ma na celu podniesienie oraz popieranie gospodarstwa wiejskiego Królestwa Polskiego.

Art. II.

Dołączony statut normuje urządzenie i działalność Instytutu Naukowego; statut ten stanowi część składową niniejszego rozporządzenia, a zatem może być zmieniony tylko postanowieniami, posiadającymi moc ustawodawczą.

Pierwsze mianowanie dyrektora i kierowników sześciu działów przeprowadza Rząd niezależnie od przepisów statutu.

Art. III.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-gubernator wojskowy

Szeptycki w. r.

jenerał-major.

Statut

Instytutu Naukowego gospodarstwa wiejskiego w Puławach.

§ 1.

Zadanie Instytutu.

Zadaniem Instytutu jest podjęcie działalności, prowadzącej do rozwiązywania aktualnych zagadnień rolniczych, celem zastosowania zdobyczy naukowych do warunków i potrzeb polskiego rolnictwa.

Najistotniejszymi środkami, wiodącymi do tego celu są:

1. naukowe badania;
2. badanie kraju pod względem rolniczym i fizyograficznym, gromadzenie niezbędnego materiału i ogłaszanie wyników;
3. ustalanie metod badania w zastosowaniu do stosunków i potrzeb miejscowych;
4. naukowe popieranie zakładów doświadczalnych w kraju;
5. staranie się o pogłębienie wiedzy absolwentów wyższych zakładów naukowych, celem wykształcenia z nich specjalistów dla szkolnictwa rolniczego, instytucji zawodowych, jakoteż dla gospodarstw rolnych.

Następnie jest zadaniem Instytutu:

- a) organizowanie specjalnych kursów celem rozpowszechniania naukowych zdobyczy Instytutu lub też wiedzy rolniczej w ogólności;
- b) bezpośrednie popieranie praktycznych rolników w kraju przez udzielanie porad, przez organizację doświadczeń zbiorowych, zaopatrywanie w doborowe, przez Instytut wyhodowane odmiany nasion, sadzonki rolnicze, ogrodnicze i leśne, szczepionki ochronne i pożyteczne i t. d.

§ 2.

Organizacja pracy.

Instytut dzieli się na pięć wydziałów, a mianowicie:

I. Wydział produkcji roślinnej polowej, obejmujący trzy działy:

1. dział rolnictwa;
2. „ hodowli roślin;
3. „ dział mechaniki rolniczej.

II. Wydział produkcji zwierzęcej, obejmujący 4 działy:

4. dział morfologii;
5. „ biologiczno-hodowlany;
6. „ żywienia i użytkowania zwierząt;
7. „ higieny i lecznictwa.

III. Wydział leśny, obejmujący 4 działy:

8. dział hodowli lasów;
9. „ odnowienia lasów;
10. „ pomiaru drzewostanów;
11. „ użytkowania lasów.

IV. Wydział ogrodniczy, obejmujący 3 działy:

12. dział ogrodnictwa;
13. „ genetyczno-hodowlany;
14. „ użytkowania produktów ogrodniczych.

V. Wydział ogólny, obejmujący 5 działów:

15. dział gleboznawczy;
16. „ meteorologiczny;
17. „ melioracji rolnych;
18. „ ochrony roślin;
19. „ ekonomiczny.

Na podstawie regulaminu można dzielić wyżej wymienione działy na poddziały, tworzyć nowe działy, oznaczać ich zakres działania i tworzyć z kierowników działów i poddziałów kolegię działową.

Do utworzenia nowych działów koniecznem jest zezwolenie Rządu.

Poddziały są samodzielne lub też niesamodzielne w miarę tego, czy są podległe odnośnemu działowi, czy też nie.

§ 3.

Środki pracy.

Środkami pracy Instytutu są:

1. pracownie naukowe dla poszczególnych działów;
2. muzea i zbiory;
3. pola doświadczalne;
4. stajnie zarodowe i doświadczalne;
5. szklarnie i domy wegetacyjne;
6. biblioteka;
7. gospodarstwo rolne, ogrodowe i leśne, prowadzone na obszarach dawnego Instytutu gospodarstwa rolnego i leśnego.

§ 4.

Fundusze Instytutu.

Fundusze instytutu stanowią:

1. dotacje rządowe;
2. zasiłki instytucji i osób prywatnych;
3. dochody własne.

Budżet dochodów i rozchodów Instytutu, obejmujący okres od 1-go lipca do 30-go czerwca każdego roku, układa się corocznie i przedkłada Rządowi do zatwierdzenia nie później, jak 1-go kwietnia każdego roku. Bez naruszenia sum budżetowych, ustalonych dla pojedynczych działów Instytutu, można w obrębie pojedynczych pozycji dokonywać przesunięcia preliminowanych kredytów aż do wysokości 25%.

Zamknięcie rachunkowe za każdy rok gospodarczy przedkłada się Rządowi do zatwierdzenia najpóźniej w sześć miesięcy po upływie roku gospodarczego.

§ 5.

Władze i organa Instytutu.

Władzami Instytutu są:

1. Kuratorium;
2. kierownicy wydziałów i działów;
3. dyrektor;
4. Rada naukowa;
5. Zarząd Instytutu.

Władze, wymienione od 2—5, ustanawia się z pośród personelu naukowego Instytutu. To postanowienie nie ma zastosowania przy delegowaniu członka Kuratorium do Zarządu Instytutu.

§ 6.

Kuratorium, skład tegoż.

Kuratorium składa się:

1. z dwóch delegatów Rządu;
2. z dwóch delegatów Tymczasowej Rady Stanu;

3. z dyrektora Instytutu ;

4. z trzech delegatów wyższych uczelni rolniczych, z których po jednym mogą delegować Wyższa Szkoła Rolnicza w Warszawie, Studium Rolnicze Uniwersytetu w Krakowie i Akademia Rolnicza w Dublanach ;

5. z dziewięciu delegatów Centralnego Towarzystwa Rolniczego, reprezentujących różne interesy gospodarstwa wiejskiego i gałęzie pracy.

Wstąpienie do Kuratoriumu delegatów, wymienionych pod 4. i 5., wymaga zatwierdzenia Rządu

Gdyby członkowie, wymienieni pod 3. i 4., nie zostali jeszcze zamianowani, to fakt ten nie może powstrzymać ukonstytuowania się Kuratoriumu, ani też ograniczyć jego zdolności do powzięcia uchwał.

Członkowie personalu Instytutu, z wyjątkiem dyrektora, nie mogą być członkami Kuratoriumu

Rząd mianuje przewodniczącego Kuratoriumu z pośród członków tegoż na przeciąg lat trzech.

Kuratorium wybiera z pośród siebie na lat trzy zastępcę przewodniczącego, sekretarza i tegoż zastępcę.

§ 7.

Kuratorium, zakres działania.

Nadzór zwierzchni nad Instytutem sprawuje Kuratorium pod kontrolą Rządu.

Do obowiązków Kuratoriumu należy :

1. staranie się o wypełnienie zadań Instytutu ;
2. zapewnienie środków, potrzebnych na ten cel ;
3. kontrola nad majątkową gospodarką, zatwierdzanie budżetów i zamknięć rachunkowych ;
4. przedstawianie Rządowi wniosków co do mianowania :
 - a) dyrektora Instytutu ;
 - b) personalu naukowego ;
 - c) administratorów folwarków i lasów ;

5. mianowanie personalu naukowego pomocniczego ;

6. wydanie regulaminu Instytutu ;

7. załatwienie tych spraw administracyjnych, które w myśl regulaminu są zastrzeżone dla Kuratoriumu.

W celu wykonywania kontroli nad gospodarką majątkową (punkt 3) wybiera Kuratorium z pośród swego grona na przeciąg jednego roku Komisję Kontrolującą, składającą się z trzech członków i dwóch zastępców. Rząd wysyła do Komisji Kontrolującej jednego delegata, który może powołać dla skontrolowania gospodarki potrzebne organa fachowe.

Uchwały, dotyczące wniosków nominacyjnych, wymienionych w punkcie 4-tym litera b, i c), oraz uchwały, dotyczące zmiany regulaminu (punkt 6), mają być powzięte po ukonstytuowaniu się Rady naukowej i tylko na jej wniosek. Oznaczony w punkcie 4-tym literą a) wniosek do Rządu o zamianowanie dyrektora Instytutu ma być przedstawiony na podstawie wyboru, przeprowadzonego przez Radę naukową.

§ 8.

Personal naukowy.

Personal naukowy Instytutu stanowią te organa Instytutu, do ustanowienia których wymaganem jest ukończenie wyższych zakładów naukowych i przedstawienie dowodów samodzielnej pracy naukowej.

Rząd mianuje personal naukowy.

Instrukcja służbowa określi prawa i obowiązki jakoteż służbowe stanowisko personalu naukowego. Każdy członek personalu naukowego uzyskuje po upływie najmniej trzechletniej, zadowolniającej służby stałą posadą służbową.

§ 9.

Kierownicy wydziałów i działów; nominacja.

Kierownicy działów jakoteż kierownicy samodzielnych poddziałów (§ 2) będą ustanowieni z pośród personalu naukowego, kierownicy wydziałów z pośród kierowników działów danego wydziału przez Kuratorium na przeciąg trzech lat.

§ 10.

Kierownicy wydziałów i działów; zakres działania.

Kierownicy wydziałów i działów, jakoteż kierownicy samodzielnych poddziałów, mają prowadzić tok spraw i nadzorować go w podległych im wydziałach, działach i poddziałach, rozporządzają samoistnie kredytami, przeznaczonymi dla ich wydziałów, działów lub poddziałów z ograniczeniem, przewidzianem w § 4. ust. końcowy, i starają się o przestrzeganie postanowień preliminarza; w ich pracach naukowych zapewnia się im zupełną swobodę.

§ 11.

Dyrektor Instytutu.

Dyrektora Instytutu mianuje Rząd na wniosek Kuratorjum, (§ 7 punkt 4 a, i ustęp końcowy) na przeciąg trzech lat z pośród kierowników działów.

Dyrektor jest kierownikiem Instytutu. Do jego obowiązków należy:

1. zastępstwo Instytutu na zewnątrz;
2. nadzór nad tokiem spraw;
3. przestrzeganie postanowień preliminarza budżetowego w myśl § 4 ust. końcowy;
4. kontrola nad zarządem folwarków i lasów;
5. przyjmowanie i zwalnianie niższego personelu technicznego i służby, na wniosek kierowników działów;
6. przewodnictwo w Zarządzie Instytutu, w Radzie naukowej, jakoteż uczestnictwo w obradach Kuratorjum.

Zastępcę dyrektora Instytutu mianuje Rząd z pośród kierowników działów na przedstawienie Kuratorjum na czas urzędowania dyrektora; zastępca dyrektora wstępuje w prawa dyrektora w razie zaszłej przeszkody w jego urzędowaniu.

§ 12.

Rada naukowa; skład tejże.

Rada naukowa składa się:

1. z dyrektora Instytutu lub tegoż zastępcy, jako przewodniczącego;
2. z kierowników działów i samodzielnych poddziałów;
3. z tych organów Instytutu, które na podstawie regulaminu przydzielone będą Radzie naukowej.

Dyrektor Instytutu może wezwać do udziału w pracach Rady naukowej także inne osoby z głosem doradczym.

§ 13.

Rada naukowa; zakres działania.

Rada naukowa ma czuwać nad porządkiem prac Instytutu, rozdzielić je pomiędzy poszczególne organa i ujednostajnić ich działalność.

Do obowiązków Rady naukowej należy:

1. badanie wniosków budżetowych działów Instytutu;
2. wybór dyrektora Instytutu z pośród kierowników działów (§ 7 punkt 4 a, i ustęp końcowy).
3. stawianie wniosków co do nominacji zastępcy dyrektora, kierowników wydziałów, działów i innych organów Instytutu, jak również co do uzyskania przez personal naukowy stałych posad (§ 8 ust. 3);
4. stawianie wniosków i wydawanie opinii w innych sprawach personalnych;
5. omawianie projektów pracy, zestawionych przez pojedyncze działy Instytutu i wypracowywanie wspólnych projektów pracy, przy której więcej działów miałoby współdziałać;
6. ogłaszanie prac Instytutu;
7. rozstrzygnięcie o zatwierdzeniu projektowanych urządzeń Instytutu, jak kursa specjalne, wystawy i t. p.

§ 14.

Zarząd Instytutu; skład tegoż.

Zarząd Instytutu składa się:

1. z dyrektora Instytutu lub tegoż zastępcy, jako przewodniczącego;
2. z jednego członka, delegowanego przez Kuratorium z pośród tegoż na przeciąg lat trzech;
3. z trzech delegatów Rady naukowej.

Zarządcy folwarków i lasów, należących do Instytutu, są organami doradczymi zarządu Instytutu.

§ 15.

Zarząd Instytutu; zakres działania.

Zarząd Instytutu jest powołany:

1. do wykonywania uchwał Kuratorium;
2. do przygotowywania pod obrady spraw, należących do zakresu działania Kuratorium lub też Rady naukowej;
3. do zarządzania majątkiem Instytutu;
4. do załatwiania tych spraw administracyjnych, które Zarządowi Instytutu regulaminem przydzielone zostały.

§ 16.

Pomocniczy personal naukowy.

Pomocniczy personal naukowy stanowią te organa Instytutu, do których nominacji wymagane jest ukończenie wyższych zakładów naukowych, jednakowoż bez obowiązku wykazania się samodzielną pracą naukową.

Pomocniczy personal naukowy ustanawia Kuratorium na przeciąg lat trzech najwyżej, na wniosek kierownika działu, zatwierdzony przez Radę naukową.

Do pomocniczego personalu naukowego należą kierownicy niesamodzielnych poddziałów i asystenci, którzy mają się stosować do wskazówek kierowników działów, odpowiedzialnych za odnośną pracę.

Prawa i obowiązki, jakoteż służbowe stanowisko personalu naukowego pomocniczego uregułuje umowa służbowa.

§ 17.

Niższy personal i służba.

Niższy personal techniczny i służbę przyjmuje i uwalnia dyrektor Instytutu na wniosek kierowników działów.

§ 18.

Administracja folwarków i lasów.

Dla administrowania folwarkami i lasami ustanowi się osobnych zarządców i pomocników tychże. Podlegają oni dyrektorowi Instytutu, który udziela im wskazówek, stosownie do kompetencji władz Instytutu na podstawie uchwał Kuratorium, Rady naukowej, Zarządu lub też we własnym zakresie działania.

To samo dotyczy wszelkich zakładów, które podlegają Instytutowi, a służą praktycznemu wykonywaniu gospodarstwa wiejskiego.

§ 19.

Język urzędowy.

Językiem urzędowym Instytutu jest język polski.

§ 20.

Zdolność do powzięcia uchwał i zapadanie uchwał.

Do powzięcia ważnej uchwały Kuratoryum wymagana jest obecność połowy członków i zgoda absolutnej większości obecnych.

Do powzięcia ważnej uchwały w sprawie postawienia wniosku o zmianę statutu, wymagana jest obecność dwóch trzecich członków Kuratoryum i zgoda dwóch trzecich obecnych.

Regulamin ma zawierać przepisy o zdolności do powzięcia uchwał i o zapadaniu uchwał Rady naukowej i Zarządu Instytutu.

§ 21.

Regulamin.

Prowadzenie spraw Instytutu i jego organów unormuje regulamin. Regulamin wydaje Kuratoryum na wniosek Rady naukowej (§ 7) i przedkłada Rządowi do wiadomości.

Rząd ma zakazać wykonania takich postanowień regulaminu, które przekraczają zakres działania Instytutu lub też wykraczają przeciw przepisom ustaw, a w szczególności statutu.